

Een lied op glas

Heb je wel eens van een glasorgel gehoord? Dat is wel een heel wonderlijk instrument! Glasorgels werden al heel lang geleden gemaakt en bespeeld: de componist Mozart heeft er bijvoorbeeld voor gecomponeerd (KV 617), maar ook Beethoven en andere componisten.

Vooral in de achttiende eeuw stond het glasorgel (of de glasharmonica) in de belangstelling in Europa. Er bestonden toen al verschillende vormen van glasorgels: ééntje werd zelfs bedacht en gemaakt door een Amerikaanse president! Dat was Benjamin Franklin, die leefde van 1706 tot 1790.

Het allersimpelste glasorgel bestaat gewoon uit een aantal glazen met water erin. Als je zo'n glas nu aantikt geeft het een toon, en de toonhoogte kun je veranderen

Een lied op glas

door meer of minder water in het glas te doen. Aantikken is één manier om de glazen tot klinken te brengen, maar je kunt ze ook 'aanwrijven': dat doe je met een natte vinger over de rand van het glas. Door dat wrijven gaat het glas trillen en geeft een heel bijzondere eigen klank.

Op internet vind je een plaatje en uitleg van de Armonica die door Benjamin Franklin werd bedacht. Dat is op www.digischool.nl. Je klikt daar op *leerlingen* en dan bij de klaslokalen op muziek. En in het menu daar, klik je op *instrumenten*, waar je ook de *glasharmonica* vindt.

Je kunt ook een stukje glasorgelmuziek beluisteren op www.instrumentenweb.com. Ga naar *slaginstrumenten*, kies *zonder vel* en daarna *idiofoon*.

Wij maken een heel eenvoudig model: zó is het tenslotte allemaal begonnen.

Je hebt nodig:

8 drinkglazen

water

Een idee voor een simpel liedje

Een beetje een stille omgeving, zodat je je glazen goed hoort

Tik eerst met een pen of stokje tegen elk glas. Kijk, of er al 'hoge' en 'lage' (van toon!) glazen bij zijn, en zet ze op volgorde.

Neem nu twee glazen, het éne leeg en het andere goed vol. Tik ze allebei aan. Hoor je het verschil?

Die verschillen in toon ga je nu gebruiken om een hele toonladder (een octaaf) te maken:

do - re - mi - fa - sol - la - si - do.

Elk glas vul je met water, meer of minder, net zolang tot de toon goed is.

Toonladder af?

Dan ga je 'm nu uitproberen met een liedje. Veel oude kinderliedjes zijn erg eenvoudig en blijven binnen het octaaf. Die kun je nu dus spelen op je nieuwe instrument.

Probeer maar eens: Slaap kindje slaap.

Het geluid klinkt beter als je glazen op een gladde ondergrond staan. Een omgekeerd dienblad is geschikt, want dan werkt de onderkant als klankkast (zoals bij een viool) om de klank te versterken.

Succes!